

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 155. szám Gergurov-féle házban.
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető köz-
lemények intézendők és minden díjak fizetendők.

Felolvasó szerkesztő és kiadótulajdonos:
Dr. MOLNÁR GYULA.
A hárszegyei nemzeti párt hivatalos közlönye.
Megjelenik hétfő s ünnepek utáni napok kivételével minden nap.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 frt. — Félévre 6 frt. — Negyedévre 3 frt.
Egy hóra 1 frt. 20 kr.
Egyes szám ára 5 kr. a vasárnapi szám 10 kr.

TÁVIRATOK.

A vallásszabadság a főrendiházban.

Budapest, október 5. (A „Z. és V.” eredeti távirata.) A főrendiház a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául egy szavazattöbbséggel elfogadta. A javaslat mellett szavazott 113 főrend, ellene 112. A részletes tárgyalást holnap kezdik meg.

A király Budapesten.

Budapest, október 5. (A „Z. és V.” eredeti távirata.) A király holnap, szombaton reggel 6 óra 13 perczkor érkezik Gödöllőről Budapestre, hogy holnap a Buda vára királyi palotájában adandó delegacionális ebédén jelen lehessen.

A király vadászata.

Budapest, október 5. (A „Z. és V.” eredeti távirata.) Gödöllőről távirják, hogy a király a mai napon megtartott első udvari vadászaton két him szarvast lőtt. A leterített állatok gyönyörű példányok.

Arnulf herczeg Budapesten.

Budapest, október 5. (A „Z. és V.” eredeti távirata.) Arnulf Lajos herczeg holnap Budapestre jő s a király vendége lesz.

Osztói Matlekovitsnak.

Budapest, október 5. (A „Z. és V.” eredeti távirata.) Matlekovits Sándor nyugalmazott államtitkár Gyergyó-Szt-Miklóson képviselővé lett megválasztása alkalmával, midőn kerületéből a fővárosba érkezett, fővárosi tisztelői a keleti pályaudvarban inpozáns fogadtatásban részesítették.

Vizsgáló önkénytesek.

Budapest, október 5. (A „Z. és V.” eredeti távirata.) Kassáról táviratilag jelentik, hogy ott a vizsgálóra jelentkezett ötvennégy önkénytes közül csak huszonkilenc tette le sikerrel a tiszti vizsgálatot.

Ujonzok utja Boszniába.

Budapest, október 5. (A „Z. és V.” eredeti távirata.) A harmincz-

kettedik ezred 586 ujoneza kelt ma utra, hogy Boszniába az ezred törzséhez vonuljon be.

Angolok Kinában.

Budapest, október 5. (A „Z. és V.” eredeti távirata.) Londonból vett értesülés szerint a tegnapi miniszter-tanács után rendeletet vett a tengernagyi hivatal, hogy a kínai vizekben levő angol hajórajt megerősítse.

Politikai hírek.

A magyar delegáció teljes ülése.

A magyar delegáció tegnap délután 5 órakor teljes ülést tartott Tisza Lajos elnöktele alatt. Megválasztotta a hetes bizottság tagjait, megszavazták az okkupált tartományok költségvetését és Kállaynak bizalmat szavaztak, Münnich Aurél előadó indítványához képest. A hadügyminiszter költségvetésénél Bolgár Ferencz tartott hosszabb előadást a kövendő takarékoságról, a magyar katonai akadémiáról, a közjogi tankönyvről, a katonai büntetőtörvény-könyvről. Gáll József a munkásiány miatt kérte a tartalékosoknak szeptember hóra behívását és Julius, augusztus hóra fölmentését Münnich Aurél erre előterjesztette a bizottságnak a 40.000 ftrra vonatkozó határozatát, melyhez Apponyi Albert gróf hozzászólt. Nem fogadja el a határozatot és nem szavazza meg az összeget, mert német nyelvű akadémiának van szánya, ő pedig magyart akar. Indítványt nem terjeszt elő, mert ugy is leszavaznák. Az akadémia föllállítását elhatározni ugyis az országgyűlés dolga, csak a költség tartozik ide. Hegedűs Sándor kimutatni igyekszik, hogy Apponyi fölfogása a közjogi kiegészés megtörésére vezet. (Ezen kijelentéshez némi kétség fér. Mert ha mi híven hozzájárulunk a közös katonai szükségletekhez az egyezségi kvóta szerint és azután még azon kívül egészen a saját pénzünkön aldozattal bár, külön akadémiát akarunk föllállítani, ahhoz senkinek semmi köze nem lehet.) A közjogi tankönyvre nézve Apponyi Albert állítja, hogy új közös ügyeket teremtet és teljesen elhibázott munka, minek ellenkezőjét Wekerle miniszterelnök kimutatni iparkodik. A hadügyminiszter többi válaszait, az albizottság javaslatához képest tudomásul vették.

Wekerle pénzügyi expozéja. Wekerle miniszterelnök, mint a Budapesti Tudósító jelenti, valószínűleg a képviselőház e hónap 9-én, kedden tartandó ülésén terjeszti be a jövő évi előirányzatot, a mikor egyuttal előadja pénzügyi expozéját is.

Az eskü közigazgatásban. A magyar büntetőtörvénykönyvnek, mint minden ilyen „előre itélő” törvénynek, számos fogyatkozása van. Egy ilyen fogyatkozással áll most szemben Nagyvárad törvényhatósága és kéri a törvény módosítását is. Az érdekes eset a következő: Regebben a zsidók nem vezettek rendes anyakönyvet s csak utóbb kezdtek anyakönyvelni a hiveiket. Egy ilyen anyakönyvelésnél két tanu megesküdött arra hogy egy Kornfeld nevű izraelita, nagyváradi lakos nagyváradi illetőségű. Ennek az eskünek az alapján Kornfeld csakugyan nagyváradi illetőségű lett; időközben kitűnt, hogy a tanuk hamisan esküdtek, mire a város tisztii főügyesze megette ellenök a bűnfenyítő feljelentést hamis eskü miatt. A törvényszék azonban a két hamis tanu ellen beszüntette az eljárást, mert a büntető törvény csak bírósági, fegyelmi, katonai és becsületbírósági eljárásban tett tanuzas esetén üldözi a hamis esküt, s a közigazgatási hatóság előtt leteit hamis esküről nem emlékezik meg. Nagyvárad tisztii főügyesze megfélebbizte a törvényszék ítéletét. A polgármester pedig sürgős felterjesztésében intézkedésre kérte fel a kultuszminisztert, mert a törvényszék ítétele teljesen illuzóriussá teszi a közigazgatási hatóság előtt tett esküt, ami nagy baj volna.

Schwarz Gyula mandátuma. A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága hétfőn délután 5 órakor ülést tart, a mely alkalommal szóba kerül Schwarz Gyula mandátumának ügye s az ülés a felett fog határozni, hogy az egyetemi tanári állás államhivatálnak tekintendő-e, vagy sem. Az összeférhetlenségi törvény 8. §-a szerint ugyanis „ha a képviselő időközben olyan kinevezést igénylő államszolgálatba lépett, mely a képviselőséggel összefér” köteles magát új választásnak alávetni.

Október 6.

Gyászos nap ez a magyarok történetében. A nemzet legjobbjai, legbátrabbjai haltak e napon szörnyű halált.

E nap a magyarok nagypén-tekje.

E napon nem csak a hősokeket, de a magyar szabadságot is megölték.

De a magyar szabadság fel-támadt halottaiból, s ma a szabadságát élvező nemzet áldva áldja emlékét azoknak, kik e napon

vértanúságot szenvedtek a magyar szabadságért.

Ez a nemzet fátyolt borított a közelmúlt e gyászos napjaira, s e napok szívet facsaró eseményeire, a nemzet kiengesztelődve, hódolattal ünnepli e gyászos nap előtt negyvennyolcz órával a legalkotmányosabb, a leghivebb király nevének ünnepét.

De e kiengesztelődés mián nem feledkeznek meg — nem feledkezhetik meg a vértanui emlékének tartozó kegyeletről, ha csak ennagához, hagyományaihoz hűtelenné lenni nem akar.

A magyar pedig hűtelen nem leend soha.

Egy szavazat.

Budapesti tudósítónk táviratából megtudtuk, hogy a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslat sorsát a főrendiházban egyetlen egy szavazat döntötte el.

Mily rendkívüli küzdelem rejlik ez egy szavazatban!

Mit kellett a Wekerle-kormány-
nak adni s áldozni, hogy egy szavazattal le tudja győzni az ultramontán tábor! — De leszavazta!

Elégséges volna tudomásul vennünk, hogy a nagy liberális reform immáron törvénynyé válhatik s nem kell többé attól tartanunk, hogy miatta tör ki újból egy elveszülő krízis, mely maga alá temetheti az eddig elért sikereket is.

Mert ha a Wekerle-kormány-
nak e javaslatért is végig kellett vala játszania azt a furcsa drámát, melyet oly nagy hatással játszott el a polgári házasság megmentése végett, bizony

senki se áll jót érte, hogy ez a dráma is jól végződik.

A reform barátainak méltó okuk van örvezdeni a fölött, hogy — bár egy szavazattal, — de a vallászabadságról szóló javaslat törvénynyé válása a legilletékesebb törvényhozási fórumok által kimondattott.

Immáron tisztulni kezd a jövő képe.

A zsidók recepeziója s az anyakönyvek állami vezetése nagy ellenzéssel nem fog találkozni. A másodízben is levert ultramontán tábor csüggedten fogja oda hagyni a hálátlan hareztert, melyen többé győzelmet soha se arathat.

Bizonyosra vehetjük, hogy az annyira áhitott egyházpolitikai reform az egész vonalon győzelmesen vonul végig.

De ezzel aztán a Wekerle-kormány ki is merítette összes erejét.

A képviselőházban nem számíthat többé a függetlenségi pártra, mely a közigazgatás államosítását tüzelvással fogja ellenezni — csupa konzervenciából a mult iránt. De saját pártjában is rég, fölötté rég beállott a lassú bomlás prozessusa, mely immáron a kabinetig terjedt s napról-napra kitörésre fenyeget. Hieronymi vagy Szilágyi.

Sokan azt tartják: Szilágyi megy, mert fölöle már régebben elvégeztették, hogy a reform-törvények megszá-
vazása után megy.

Nem szíveli a király.

Királyok sympathia vagy antipathiaja nem kis dolog s nem lesz ország-világra szóló csuda, ha annak olyan kaliberű miniszter, mint Szilágyi áldozatul esik.

Vannak, akik Hieronymit menesz-
tik.

Miért őt?

Mert nincs pártja, nincsenek komexiói s mert nem tud Szilágyival összeferni.

A közigazgatási reformról szóló javaslata rossz koncepció, keresztülvihetetlen s Szilágyi szemébe vágta, hogy: számárság. — Ez a hírlelés se absurdum, mert a mily valószínű, hogy a mérnök miniszter nem igen ért a közigazgatáshoz, époly bizonyos, hogy Szilágyi nem himez-hámoz nézete kimondásában.

De akár egyik, akár másik megy: a kabinet szilárdsága veszít s a párt gyengül.

Egy nagy ostrom, teszem, milyen a véderő vita alatt volt. — ugy el-söpri, mintha soha se lett volna.

Ezek a perspektivák nyílnak meg szemünk előtt, ha számot vetünk az adott tényekkel s helyzetekkel.

Polgármesteri teendők.*)

Alig képzelhető oly sok oldalú elfoglaltság, mint minő a város polgármesterét terheli. A közigazgatás minden ágazatában vezér szerepet juttatott neki a törvény. Hányfelé oszlik ez ágazat, annak megírására nem vállalkozunk, hisz mindenki, a ki a közigazgatáshoz csak konyit, ismeri a polgármesterek száz és száz féle teendőit. Ha tehát valaki mindeme teendőket lelkiismeretesen végzi, jó polgármesternek bizonyul-e? Erre meg-

*) Közöljük e cikket már érdekességénél fogva is, mely a városi képviselőnek egyik kitünőségétől származik, bár magunk részéről azgal nem mindenben értünk egyet. Mi is óhajtanánk tartjuk egy oly intéz. felállítását, mely a zene művelésére van hivatva, de a sorrendre nézve már eltérnek véleményünk. Mi a közvilágítás rendezését egyik legszükségesebb teendőnek tartjuk, s épen azért csak a legteljesebb elismeréssel nyilatkozhatunk a polgármester azon törekvéséről, mely e kérdés megoldására van irányozva. És azután is még nagyon sok — a zene művelő intézet felállításánál szükségesebb reformot ismerünk.

TÁRGA.

Üti rajz.

— A „Zombor és Vidéke” eredeti tárczája. —

Irta: **SIRIUS.** (6.)

A melléktermek plafondja csupa átlótt celtabláktól tarkállik, az egyik mellékterem ajtaja fölött pedig ezen sokat jelentő felírás olvasható:

„*Üb Ang und Hand
Für König und für's Vaterland.*“

Az 1852-iki év július 17-én maga Ő Felsege is szerencsétlente legmagasabb látogatásával a pancsovaik lőkeret, mely alkalommal több lövést is tett.

E lövések díszes emléktáblája, Ő Felsege képével, mai nap is ott függ a terem oldalfalán a pancsovaik legmélyebb hódolata jelül és örök emlékül . . .

Minthogy már így „Tolnát-Baranyát” bejártam, még ellátogattam a közeli Szerém-ség belsejébe is.

Megfordultam itt is néhány faluban, hogy lássam a különbséget a bácskai és szerém-ségi élet közt.

Hát bizony nagy különbség.

„Bácska egy téjjel-mézzel folyó „Kánaán” arany-kalászt hullámzó téreivel, gazdag legelőivel és hamisítatlan „karcosával”, Szerém-ség pedig legnagyobb részt vadon erdők közéékelte — hogy ne mondjam — semmi-ség. A népe szegény, de azért nagyon türelmes és megelégedett. Foglalkozik földműveléssel, sertésenyésztéssel, de leginkább szilvatermeléssel. A szilvasók néhol egész erdő-séget képeznek.

A vendégzeretet és őszinte barátság azonban egyik jellemvonását képezi. Kevés-sel beéri, de szívesen megosztja azt a keveset is, a mije van, ha tudja, hogy jót tesz vele felebarátjának.

Vadász ember kitünően érzi magát ezen a vidéken, mert a rengetek erdőségek külön-féle vadakat rejtenek a sűrűjökben. Tanító, jegyző, pap és egyéb kaputos lény mind vadász ember e vidéken. Úgy kezeli a puskát,

mint a cseh a trombitát. És a mi fő, biztos keze van.

Ő fensége, a megboldogult trónörökösünk, szintén nagy kedvteléssel vadászott egykoron e határvidéki rengetegségben. A pétérváriadi közbirtokosság hála és kegyelele jelül egy díszes márványoszlopot is emeltett a felejthetlen trónörökös emlékének Obrez és Kupinová falvak között egy sűrű erdő szélén azon a kis „tisztáson”, a hol a vadász-sátora fel volt ütve.

E piramis alaku márvány oszlop, ke-reszttel a tetején, az egyik oldalon a következő felírást viseli:

„Zur pietetvollen Erinnerung an Seine kais. und königl. Hoehheit den Kronprinzen Erzherzog Rudolf die Peterwardeiner Vermögungs-Gemeinde 1890.“

Úgyan ezen értelmű felírás olvasható az oszlop másik három oldalán is: s e r b, h o r v á t é s o l a s z nyelven. Arról azonban úgy látszik egészen megfejtettek a jó u r a k, hogy a megboldogult M a g y a r o r-

felelni óhajunk városunk jól felfogott érdekében, s ezért a közel multból idéztünk oly példát, a mely jelenlegi szituáció felismeréséhez vezet. Az öreg Hoffmann bácsi, mint a puritán jellem mintaképe, szokimondó ember felfelé, s a penderiáig menő szigorúság alantasaival szemben, — csakhamar megteremtették részére az általános közfelismerést. Fáradhatlan tevékenysége, a fiatal életerős embert megsegényítő munka bírása tiszteletet gerjesztett még ellenségeiben is. A szerencsés véletlen avagy a törvényhatósági bizottság éleslátásának köszönhető, hogy Hoffmann elhalálása után oly polgármestert kaptunk Csihás Benő személyében, ki az előbb leírt szép tulajdonokon felül a krajczároskodó rendszert perhoreszkálta s a város jövedelmével összeegyeztethető ujitások s beruházásokkal városunkat a mai kor színvonalán álló városok nivójára igyekezett emelni. Meg vagyok győződve, hogy célját el is éri, ha a halál mindnyájunk fájdalomra oly korán az élők sorából el nem ragadja. Csihás érdemei rövid polgármesterkedése alatt oly nagyok, hogy Zombor város monografiáját az ő regiméjétől kezdve kellene megírni, különben (Lenczi bácsi szerint) úgy járnánk, hogy a nevezetes események között ott szerepelne egy illusztráció, — melyen a berügjött alispán a vármegye tisztviselői túlják hazafelé — hajnalban.

Dr. Csihás meghalt, s vele sok mindenféle szép, s üdvös dolog lettint a napirendről. Schlagger Gyuláról, az állását becsületesen betöltő hivatalnokokról, valami reform törekvést fe nem jegyezhetünk s úgy látszik alkotó tehetsége nem nyilvánul oly mértékben, mint elődénél. Egy év alatt oly városban, a melyben a civilizációnak gyér jeleit még mindig tulszárnyalják

szágnak is korona örököse volt! ... és hogy a Szerémség nem fekszik Oroszországban!

Mindent meglehet unni a világon, meg az ó-becsei csodakutat is, csak a mindennapi kenyeret nem.

Igy unja meg az ember lassan-lassan az utazást is, bár ha gyönyörrel tölti is el a kedélyét, mert mégis csak fáradságos. De azután meg, ha az a kis hústömeg, a minék a neve: szív, elkezd az ember keblében háborogni és föléleszti a honvágyat a lélekben, niics az a kemény paragrafus, a mi határt tudna szabni ennek a háborgásnak; mert mindenütt jó ugyan, de legjobb otthon. Én is azt mondom, a költő is azt mondja, midőn zengzetes ajka e megindító dala fakad, hogy:

„Messze jártam, másutt is volt jó dolgom
De a szívem csak azt mondja: jobb otthon.”

(Végo.)

a középkori maradványok — a polgármesternek sok, de nagyon sok tenni valója akad.

Ugy halljuk, hogy a sok teendő közül elsőnek a villanyvilágítás eszméjét ragadta meg a polgármester. Az eszme jó, de ép úgy lennének vele, mint az az ember, ki mezítláb s ingujjasban czilindert tesz fejére. A külsőségek egyáltalán nem emelik az oly város értékét, mely közintézetekben mit sem mutathat fel. Hogy e tekintetben egy kis utmutatással szolgáljunk, — utalunk a művelt nyugatnak 5—6 ezer lakost számláló városaira, a hol a közegészségügy emelésére a legnagyobb comfortal ellátott fürdő áll rendelkezésre, sőt a szegényebb sorusokról úgy gondoskodnak, hogy a tanintézetekben a tanulók részére szolgáló fürdőt hetenkint kétszer a szegények díj nélkül használhatják. Vajon az ily ujitás nem-e volna Zomborban indokoltabb a villanyvilágításnál, s alig hisszük, hogy a város pénztárát nagyobb mérvben venné amannál igénybe.

De aztán a műveltség egyik kiegészítő tényezőjét a zenét, mily városi intézet van hivatva kultiválni? E tekintetben felesleges volna városunk s a művelt nyugat városai között párhuzamot vonni, bátran kimondhatjuk, hogy Magyarország összes sz. kir. városai, sőt Bács-Bodrogh vármegyének városai is tulszárnyalják a vármegye székhelyét és fővárosát. Ha tehát most, midőn ily alapra egy — bár csekélynek mondható tőke áll rendelkezésünkre, — a polgármester egy zene iskola felállítására megtenné az intézkedéseket, nemcsak a közfelismerést vívná ki, hanem a városnak szükségesebb s hasznosabb intézményét létesítené, mint minő a villanyvilágítás. A városok rangsorozatát nem az aszfalt s nem a világítás van hivatva eldönteni, mert az ily külső fényt az előttünk jól ismert városok egynemelyikében, — a fiakkeren dudással, vagy tamburásokkal utca hozsat végig ordító berugott kompánia csakhamar elhomályosítja, míg a kulturai előhaladás az általános műveltség terjedése előtt mindenki meghajol.

A reform törekvések emez irányát ajánljuk a polgármester figyelmébe.

S.

Hirek.

— **Alispáni körlevél.** A megye alispánja körlevélén értesítette a megye bizottság tagjait, hogy a folyó évi október hó 16-ik napjára egybehívott megyei közgyűlési tárgysorozat 1-ső folyó száma alatt jelzett czéltől kivetni szándékolt pótdó iráshiba folytán lőn fél százalékból kintévetve, holott a szükségletnek megfelelőleg tényleg $\frac{1}{2}$ -od százalék megszavazása javasoltatik.

— **A bácskai ezüstforintos hamisitókat,** mint azt már megirtuk, a rendőrség ügyességének sikerült a kulcson belül keríteni. Ma Pavkov Szávát és társait, a szabályszerű 3 nap lefolyván, dr. Nikolits főkapitány átkísértette a kir. ügyészséghez. A további nyomozást most a esendőség teljesíti az eddigi előnyomozas alapján.

— **Ismet baleset az exportmalomnál** ezimen irtuk meg a minapiban, hogy Varga Mihály kőműves saját vígyázatlanságából bele esett abba a mély gödörbe, melyet a gőzgép felállítása czéljából ástak, s súlyos sérüléseket szenvedett. Ma arról értesítenek bennünket, hogy Varga sérülései folytán tegnap meghalt. Nőt s hat gyermeket hagyott hátra.

— **Explozált petroleum lámpa.** Hagelmann Lajos gyógyszerárban tegnap este kifogyott a petroleum a gyógytárt megvilágító függő lámpából. Hagelmann a lámpa oldal nyílásán petroleumot akarván bonteni, a lámpában a gazok gyűlemleven, az explozált. Szerencsére a hamar előhozott pokróczokkal sikerült a tüzet elfojtani s így nagyobb szerencsétlenséget megakadályozni. Hagelmann feje tetején kisebb sérüléseket szenvedett s haja lepörköltött.

— **Csőd.** Csuzdy-Halász Béla zombori fűszerkereskedő a zombhori kir. törvényszék ma csődöt nyitott. Csődbiztosá Fogler Béla törvényszéki bíró, tömeggondnokká Berkes Zsigmond dr. ügyvéd rendeltetett ki.

— **A mostari milliomos.** A napokban irtuk annak a szélhámosnak viselt dolgairól, a ki itt Zomborban magát mostari milliomosnak adta ki. Ez a jó madár innen kereket oldva, Bajára került, hol hasonló csinyek elkövetését kísérlette meg, de rajta vesztett, mert a rendőrség kezébe került.

— **Kettős esküvő.** Hétfőn október 8-án délután 4 órakor a helybeli róm. kat. templomban kettős esküvő lesz. Ezen a napon esküszik ugyanis örök hűséget Szegedy Miklós fűmeci m. kir. 1. oszt. adóhivatali ellenőr Pelikan Teréz kisasszony, Pelikan Lipót cs. és kir. nyug. százados leányának és Patonesky Imre zentai kir. adótsizt és tart. cs. és kir. hadnagy Rovákovits Teréz kisasszony Rovákovits Lázár helybeli földbirtokos leányának.

— **Műkedvelői előadás.** A zombori Tóth Kálmán körnek szeptember 30-ról elhalasztott előadása folyó hó 20-án lesz a színházban megtartva. Előadásra, a mint azt már megirtuk Almassy Tihamer „Tóth le-rengő” kerül.

— **Az új állatvásártér czédulaháza.** A szatpári sorompót kilébb tolják, s az eddig sorompóháznak szolgált épületből fogják az állatvásár czédulaházá átalakítani. A városi tanács az átalakítási munkálatokkal Ulrich Vince építésszt bizta meg 600 forintban meghatározott átalány árban.

— **Oeser villamos színháza.** Ugy látszik Oeser csakugyan nagy büvéz, mert a programmban foglalt műsatronyokon felül azt is meg tudta csinálni, hogy a zombori közönség partolását megnyerje. Színház, czirkusz, légtornaszat és tudja isten mi minden volt hamarjában itt Zomborban, de egyik sem talalta Zombort olyan állomásnak, a hova visszakiváncokznák. És ez az ördögös direktor elérte azt, hogy színházát estenként valósággal ostromolják. De meg is érdemli, hogy a közönség partolja, mert szebbnél-szebb mutatóványokat s mindig kitűnő ügyességgel szokott produkálni.

— **Kereskedelmi és iparkamarai ülés.** A szegedi kereskedelmi és iparkamara 1894. évi október 8-án (hétfőn) délután fél 4 órakor saját helyiségeben ülést tart. A tárgysorozatból a következő pontokat emeljük ki: 1) A kereskedelemügyi miniszter ur 37.971. számú leirata, melylyel véleményes jelentésre megküldi a részletfizetéseszerű üzletek megszorításáról kiadott törvényjavaslat tervezetét. (A kiküldött bizottság javaslatával)

2) A kereskedelemügyi miniszter ur 60.924. számú leirata a tiszaí fasztató tulajdosoknak munkakönyvvel leendő ellátása tárgyában. (A kereskedelmi osztály javaslatával.) 3) Szegegd város tanácsának átirata a Wodiáner alapítványra pályázók közül a segélyezendők kijelöléséért. (Az ösztöndíj bizottság javaslatával.) 4) A debreczeni kamara átirata, melyben az ezredéves kiállítás tárgyában kamarai közös értekezlet megtartását hozza javaslatba. (Az elnökség javaslatával.) 5) Az osztrák-magyar bank szabadkai fióküzletének átirata, váltóbirálók kijelöléséért. (Bizottsági javaslatával.) 6) A szabadkai ipartestület átirata, melyben a kövezetvám és helypénzszedési díjszabások leszállítása iránt fölterjesztést kér. (A kereskedelmi osztály javaslatával.)

— **A veszett kutya áldozata.** Irunk róla a nyáron, hogy Maczházy Frigyes apatini lakost egy veszett eb megmarván, felszállították a budapesti Paszteur-fele intézetbe. Onnan gyógyultán bocsájtották haza, de a gyógyulás csak látszólagos volt, mert a szerencsétlenül kiött a veszettség, s két napi iszonyú szenvedés után meghalt.

— **Eladó csárda.** A kir. kincstár tulajdonát képező gombosi csárda, — mint halljuk — eladásra kerül. Persze a mióta más gőzkompon járnak át, különösen a mióta a zóna az átkelést olyan olcsóvá tette, ez a csárda, mely a víznél van, ma már kevésbé látogatott, hacsak jókedvű zomboriak nem rándulnak oda egy kis halpaprikásra. Ha élelmes ember kezébe kerül, mint kirándulási hely prosperálhat.

Különlék.

— **Millió lopás.** Nem kevesebb, mint 1 millió 800.000 frank értékű járadékot, részvényt és kötvényt loptak el a múlt héten Médard M. montpellieri földbirtokostól. Médard szülőhelyén időzött a szüret miatt és amikor hazatért, lakását feltörve találta. A merész tolvajcsíny Montpellier lakóit nagy izgatottságba ejtette.

— **Veszedelemes kártyásbandát** csipett ei a rendőrség mult hó 27-én Madridban. Egy kifosztott diák följelentésére titkos rendőrt küldtek a följelentő kíséretében a kártyabarlangba. A diák játszott, a titkos rendőr pedig megfigyelte a játékot. A mikor ez utóbbi kellőleg meggyőződött a játék hamisságáról, homlokára tette kezét, mely jeladásra a diák fölkiáltott:

— Zsványok, gazemberek vagytok! Elloptátok a pénzemet!

A sipisták azonban tört rántottak és megtámadták a diákat és kísérőjét. A titkos rendőr revolvért rántott és ezzel megvédelmezte magát, de a diákat összeszürkálták. Nagy nehezen sikerült a titkos rendőrnök kinyitni a beresztelt ajtót, mire a kívül készenlétben levő fegyveres rendőrök bejöttek és az egész bandát letartóztatták.

— **Egy vén kisasszony végrendelete.** Angliában nemrég halt meg Raine kisasszony, a kinek terjedelmes birtokai voltak Oxfordshireben. Végrendeletében az öreg lány első sorban kedvenc macskáiról gondoskodott. Nyolcz macskáját szolgálónőre hagyta, kik minden egyes macska eltartására 140 forint év-járadékot huznak. A macskacsalád többi tagjait, 1800 forint évjáradékkal kapcsolatban, egy közeli rokona pártfogására bízta, azzal a kikötéssel azonban, hogy az évjáradék csak addig tart, míg a macska család jelenlegi generációja ki nem hal, az utódok eltartására évdíj nem jár. Ez a kikötés a főörökös szerencsése, mert különben a 100,000 forintra becsült vagyon aligha lett

volna elég a macska-család eltartására. Ezt a csinos összeget a vén kisasszony Churchill lordra testlata, politikai langeszének elismerése jeléül.

— **Esküvő az oroszlan-ketrecben.** Ha hinni lehet az amerikai lapoknak, az oroszlan-ketrecben tartotta meg esküvőjét Hjt-Jerseyben Keyport May állatszeldítőnő, Smith Jonathánnal, az állatsereglet tulajdosával. Az esketést végző lelkész kellő respektussal viseltetvén az oroszlanok iránt, a ketreczen kívül maradt és onnan áldotta meg frigyét az excentrikus művészpárnak.

— **Lordmayer-választás.** Évtizedek óta az idén történik először, hogy a londoni főpolgármester választásán valósággal szavazni fognak. Rendesen kéz fölemeléssel egyhangulag választják meg a legidősebb aldermant, az idén azonban sir Joseph Renajs élénk ellenzékre talál; több czéh neheztel reá, mert oly pénzügyi vállalatokkal áll összeköttetésben, melyeknek vállalkozásai eddig nem a legjobban sikerültek.

— **Ünnepélyes kivégzés.** Lípnerswickben, hol eddig a lincheles járta, ünnepélyesen hajtották végre az első „jogszerintű“ kivégzést. Az akasztófát virágok és koszorúk borították és a delikvens mikor látta, hogy milyen szép halál vár reá, elájult a meghatottságtól. Teneree államban is azon van a kormányzó, hogy véget vessen a linchelesnek. Indianapolisban pedig a negerek „antilinch“ együletet alapítottak, melynek azonban, ha a fehérek be nem lépnek, nem sok kilátása van a prosperálásra.

— **A Szajna vize** nem tartozik a legtisztábbak közé. A mult esztendőben 5652 kutyát, 3307 macskát, 9108 patkányt, 1720 tyukot és fácánt, 3942 különféle madarat, 4209 tengeri nyulat, 789 disznót, 7 búrjut, 4 sündisznót, 22 lovat, 15 ürüt, 2 csikót, 13 majmot és 6 kigyót, 28.807 állati hullát fogtak ki a Szajnából. És ezt a hatalmas folyadékot isszák legnagyobb részben a párisiak.

— **Nyakoncsipett szellemek.** A blufoni spiritiszta hitközség, mint egy new-yorki lap írja, nem tart többé istentiszteletet, a lelki pástör elutazott és nyája hitetlenné vált. Wade metodista lelkész okozta ezt, a kinek hívei az új tan következtében nagyon megfogytak. A metodista erre elkezdett mennydörögni a spiritiszta szédelgések ellen és hogy hatásosabb legyen a dolog, minden este spiritiszta bűvészkedésekkel mulatta híveit. A spiritiszták, hogy híveiket el ne vesztik, a Wardwellt szerződötték Lafayetteből, ki messze földön a legjobb medium hírében állt. Mult hó közepén megérkezett Wardwell és azonnal séancot adott. A „nagy farkas“ néven ismert indiánfőnök szellemét citálta. A vörösbőrű kísértet ép visszavonulni készült, a mikor a nézők egyike odaugrott és a kísértetet galléron ragadta. A „nagy farkas“ hangosan fölördített, mire egy kabinetből Franklin szelleme bujt elő a vörösbőrű segítségére. Fölesavarták a lángokat és ekkor kísült, hogy a szellemek Wordwelllel és feleségével azonosak. A házaspár három gyermekét angyal kosztómbokba bujtatva találtak a kabinetben. Nagy botrány keletkezett, a mediumot elverték és a legközelebbi vonattal az egész kísérteties család elutazott a városkából. A metodista lelkész pedig másnap tulzsufolt ház előtt meg Hjt-Jerzónoklatát.

Irodalom.

Herczeg Ferencz lapja. A Dolovai Nábob Lánya, a Mutamur, a Gyurkovics lányok, a Simon Zsuzsa szerzője szépirodalmi heitlapot indit. Természetes, hogy ez a lap is oly tüneményes lesz, mint amilyen Herczeg Ferencz írói munkássága. A hirneves szerző nem experimentált, nem készülődött, egyszerre meghódította Magyarországot. Ilyen szerep vár lapjára, is amely hetenként, nagy terjedelemben, gyönyörű és gondos kivitelű képekkel teli, jelenik meg. Az első számot november elsejére várjuk. Herczeg lapja, mondani sem kell, az élő Magyarország közlönye lesz; az élő társadalom és irodalomé, művészeteké. Frisesség, változatosság és egyszerűség: ezek a jelszavai. Nem egy francziáskodó, túlművelt kis közönségnek, de a nagy, jó ízlésű társaságnak csinálják Magyarország legjobb írói és első festői. Herczeg Ferencz szerkesztő a család írója és új vállalkozása is a magyar családnak lesz konventionális, szinte szükséges közlönye. Az ő friss dolgozatait kitűnő képekkel illusztrálva rövidesen megindul új heitlapja hozza legelsőbb. Singer és Wolfner előnyösen ismert kiadó czégre (Budapest, Andrassy-ut 10.) gondoskodik arról, hogy a Herczeg lapján olvasó áron jutassa az olvasók kezibe. A képes heitlap ára egy évnegyedre 2 frt.

Hegedű játszóknak! Egy régóta érzett hiányt pótol Nádor Kálmán zeneműkiadó czég legújabb kiadványával, a Burger Lajos által hegedűre átírt 101 dallal. Oly gyűjtemény ez, hogy egy kezdő hegedűs ép úgy mint egy már előrehaladottabb játszó egyaránt használhatja, A dalokat Burger Lajos írta át. Igen fényesen oldá meg feladatát Burger Lajos, ki az összes dalokat a leghelyesebben fogta fel és korrekt átírásával semmi kívánni valót sem hagyott hátra. Igen ajánlhatjuk ezen gyűjteményt hegedűlni tudó kedves olvasóinknak, mert a dalok amellet, hogy oly korrektül vannak átírva, még az ország legszebb dalai is és oly jól vannak összeválogatva, hogy minden játszó megtalálja benne kedvenc dalát. Mellékesen megjegyezzük, hogy e dalgyűjteményt fúvolázók is használhatják, mert meg lehetős magasan vannak a dalok átírva. Ára e szép gyűjteménynek 1 frt 50 kr. Oly csekély ár, mely mindenkinek megkönyíti a füzet beszerzését. Megrendelhető Nádor Kálmán zeneműkiadónál Budapest, Károlykört 8. szám.

Törvénytészi csarnok.

— **Új királyi táblai bíró.** Ő Felsége a király Horváth Bálint nyiregyházi kir. törvénytészi bíró a debreczeni kir. itelő tábla bírójává nevezte ki.

Betűszedők sajtópere. Tegnapí tudósításunk kiegészítéséül megemlítjük még, hogy a törvénytészek, miután a panaszos a bizonyítás megengedése ellen nyilatkozott, visszavonult tanácskozní afölött, hogy a tanukat kihallgassa-e és megengedje a kért hírlappéldányok fölolvását. A bíróság a bizonyításnak nem adott helyet. Erre az esküdtek 8 szóval 5 ellenében mind a két vádlottat vétkesnek nyilvánították a becsületsértésben, a verdikt alapján pedig a sajtóbíróság Zakát, a kit sajtóvétségért már máskor is megbüntettek, 14 napi fogságra és 10 frt pénzbüntetésre, Benkovicsot 3 napi fogházra és 5 frt pénzbüntetésre ítélte.

A legjobb és legegészségesebb francia ezigaretta-papír a

LE GLORIA

Gloria-Patent minden egyes lap leoldható!

József Bardou és fiától Perpignan és Pár sban. Kapható minden tőzsde, papírkereskedésben

Utolsó-
előtti
hét.

Lembergi
kiállítási
Sorsjegyek á
1 frt.

Főnyeremény **60.000** forint

11 Sorsjegy **10** frt —
6 „ „ **5** frt **50**
Díjmentes és hurásjagyrékért **20** krajczár beküldendő.

kapható:
A lembergi országos
kiállítási sorsjegy-kiállításban
Bécs, Barntenstein-utca 4.
és **NIKOLITS ISTVÁN** fűszerkereskedőnél városház épület.

HARISNYAKÖTŐDE.

HIMZÉSI ELŐNYOMDA.

Téli és nyári harisnyák

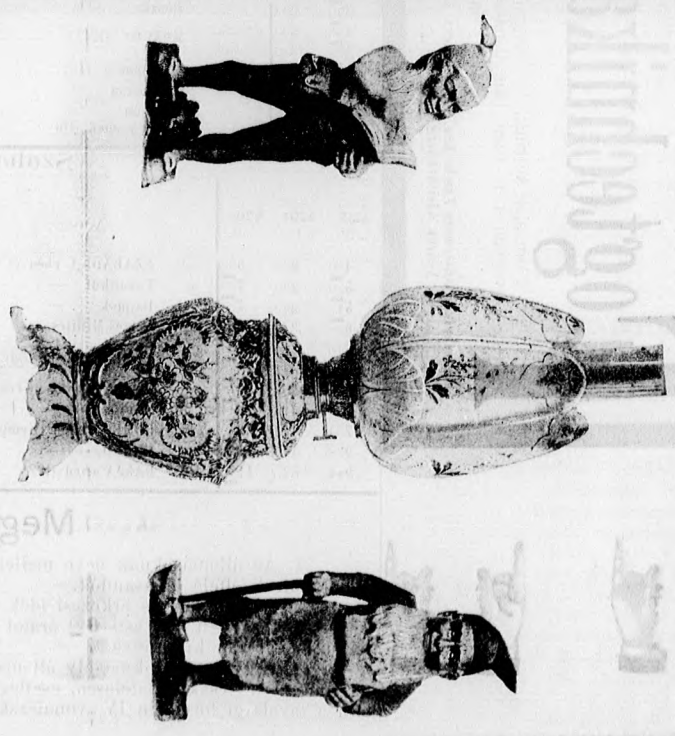
fejelése	15 kr.
pamuttal	30—35 kr.
egész harisnyakötés	35 kr.
pamuttal	80 kr., 1 frt.

Kötésre elvállaltatik minden színű pamutban:
gyermek fejkötők, tricót derekak, Gamasch-
nik, alsó szoknyák, sálók, has és térdkötők,
vadászharisnyák legszebb kivitelben.
Pamutban legnagyobb raktár.
Kézimunkákban meglepő választék.

Tisztelettel
Engel Mór.
Zombor, Kossuth-Lajos-utca.
Vidéki megrendelések legpontosabban
eszközöltetnek.

HARISNYAKÖTŐDE.

Üzleti hirdetés.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy **Zom-
borban, a fő- (Kossuth-) utcában levő Klein Ede-féle** üveg-, edény-
és porcellán-üzletet f. hó 17-én megvettem, s azt a kor igényeinek képest a leg-
divatosabb s legjobb minőségű árukkal fogom újra felszerelni. Aldón ezt a művelni
tisztelt közönség szíves tudomására hozom, egyeztetem hadtöröködm fölkerem, hogy
üzletemet nagybecsű támogatásával megismerjék szíveskedjék.

Különösen ajánlom divatos függő-lámpa és műjókka-üszirganyaimat, terracotta-
és sýdrolit-figuráimat, china ezüst edényemet s francia bacarat-ív-ó-készítményem.
Az üvegkereskedés szakmájába vágo mindennemű üvegezést, templom-
építlet, kirakati-tábla és kepleretek elkészítést a legrovidebb idő alatt pontos kivitel-
ben elvállalom.

Mihán en czégtársai vagyok a farkasvölgyi világhírű üvegrábgymak-
abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a legjobb minőségű és legolcsóbb
üvegrábgymával szolgálhatom ki t. vevőimmet.

Üzletemet a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlvá, maradván
kintű tisztelettel

Pock László.